

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 470. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356568144/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

vistes saadanne Klædninger afviste han med at henpege til den underfulde Mangfoldiggørelse af Brødet i det nye Testamente.*)"

Formens fuldstændige Uafhængighed af Indholdet, som Romantiken havde forkyndt i Digtekunsten, blev af Gentz udøvet i Politiken. Ligesom Kleist paa nogle Punkter svarer til Mérimée, har Gentz nogle Træk, der minder om Talleyrand. Som moden Mand havde han kunnet sætte under sit Billede, hvad Metternich satte under sit: Kun ingen Patos! — Han er den haandgribelige Personliggørelse af den romantisk-ironiske Genialitet, *Lucinde's* menneskevordne Aand. Helt udpræget bliver han først efter sit 40de Aar, da paa de napoleonske Kriges og Omvæltningers Tid Diplomatiets Virksomhed fulgte, og da Løsenet blev Reaktion, det vil sige Ro, Ro for enhver Pris, Slukning af alle Europas Ildebrande, Hvile, dyb Hvile for alle Europas Trætte og Syge og til Kræfter Kommende, og da al Bestræbelse derfor som i en Sygestue gik ud paa at bringe Urostifterne af Vejen og saa lydløst som muligt forhindre Larm og Spektakel. «Gentz forstod,» siger Gotschall, «at give den officielle Kundgørelses-Stil hin usigelige Fernis, hin klassiske Glatbed, hin olympiske Højhed, der urørt af de Dødeliges Skæbner ikke lod nogen Draabe Nektar og Ambrosia gaa tilspilde af Gudeskaalen, om saa end Blodet flød i Strømme i de lavere Egn. Denne fornemme Gliden hen over de smaa Anstød, ved hvilke Nationer splintredes og knustes, gav Datidens Enevoldsmagts-Politik et blidt, yndefuldt Udtryk. Man hørte kun Pustet, ikke Knaldet; det var den lydløse Myrden med en Vindbøsse.»

Man forfægtede udadtil Legitimitetens Grundsætning. I Virkeligheden var det Hykleri; i Virkeligheden var man yderst lidet lovtro, naar Ens Interesser hød En det Modsatte. I saa Tilfælde gik det ganske til efter Goethes Ord: «Ingen er mere legitim end den, som kan hævde sig.» Den Sag, man forfægtede, var altsaa ikke nogen god. Men selv en slet Sags Forvarer faar Interesse, ifald han besidder et fremragende Talent. Og Gentz var lutter Talent. Med Rette siger Varnhagen om ham: «Aldrig er det tyske Skolestøv blevet hvirvlet iverjret med større Glans, aldrig har den pedantiske Kraft slaet ud i yppigere Fylde.»

Friedrich v. Gentz blev født i Breslau 1764 af borgerlige For-

*) Sepp: *Görres und seine Zeitgenossen*. Nördlingen 1877.